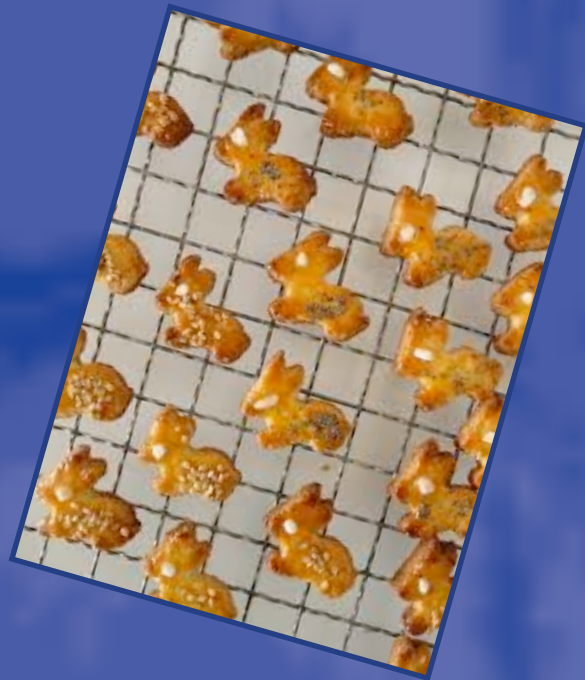

Å UTFORSKE MATEMATIKK SAMMEN MED BARNET DITT

Aktivitetene i dette heftet vil hjelpe barnet til å utvikle forståelse for matematikk. Velg ut de aktivitetene som passer best for deg og ditt barn. Husk at det er lurt å gjøre aktivitetene på det språket du behersker best. Hvis du behersker både morsmål og norsk, er det fint om dere kan gjøre aktivitetene på begge språk. Se gjerne på de oversatte matematikkbegrepene på www.morsmal.no.

Kanskje den matematikken som barnet ditt lærer på skolen er forskjellig fra det du selv har lært. Husk at du likevel kan være en god støtte for barnet ditt. Det er mange aktiviteter du kan gjøre sammen med barnet ditt som samtidig blir en utforsking av matematikk.

Sportsresultater

159. Hvordan regnes poengsummen ut på din favorittsport?
Hvilken operasjon i matematikk brukes for å regne ut poengsummen?
160. Hvordan regner ulike idrettsgrener ut poengsummen, for eksempel i fotball, tennis, golf, cricket eller ishockey?
161. Hvilken operasjon i matematikk bruker du til å finne summen av resultatet?
162. Er det andre måter å regne ut stillingen på i ulike idrettskonkurranser?
163. Hvor lenge varer din favorittsport i minutter og sekunder?
Hvor mange omganger er det i hver kamp, og hvor lang tid tar hver omgang?
164. Hvilke former har forskjellige gressbaner?
Her kan dere snakke om kanter og vinkler.
165. Hvordan kan du beregne omkrets og areal av en spillebane?

Værkart

166. Besøk nettsiden www.yr.no eller se på værkartene i avisen.
167. Hva er forskjellen mellom minimums- og maksimumstemperatur for hver dag?
168. Finn en sjudagers værmelding. Registrer deretter den faktiske temperaturen for hver dag og sammenlign de faktiske temperaturene med spådommen i værmeldinga. Var prognosen nøyaktig? Hva var likhetene og forskjellen
169. Bruk informasjonen om været på nettstedet for å utforske forskjeller i været fra ditt område til andre områder. Hvor mye regn får du i forhold til andre? Er det forskjeller i temperatur?

Tid	Varsel	Temp.
kl 0-6		-5°
6-12		-4°
18		-4°
		-6°

DEILIGE MUFFINS

Ingredienser

2 egg
1,5 dl sukker
50 g smeltet margarin
1,5 dl melk
3 dl hvetemel
1,5 ts bakepulver
0,5 ts salt
1 ts vaniljesukker
Revet skall av 1/2
sitron

Glasur:
Sitronsaft
Melis

Matoppskrifter

170. Les matoppskrifter og diskuter bruken av brøk, liter og gram.
Oppmuntre barnet til å gjøre nøyaktige målinger ved hjelp av målekopper, vekt og skjeer.
171. Drøft hvordan du vil doble en oppskrift. Oppmuntre barnet til å bruke de nye målingene for oppskriften.
172. Identifiser temperatur og koketid på oppskriften.
173. Beregn kostnadene for å kjøpe alle ingrediensene for å lage en oppskrift.
174. Lag en liste over forkortelser som brukes i oppskriften og skriv dem fullt ut, for eksempel , l for liter , ml for milliliter, g for gram, ts for teskje, ss for spiseskje.

Reklamekataloger

175. Finn alle varene som koster 40 kroner fra en varekatalog eller på en nettside. Hvor mange varer finner du?
176. Velg fem produkter og beregn deretter hva produktene vil koste hvis det er 50 % salg.
177. Hva mener du er det beste kjøpet i katalogen eller på nettsiden?
Kan du begrunne ditt valg?
178. Hva er de billigste og de dyreste produktene i katalogen?
179. Sammenlign kostnaden for et produkt i ulike butikker. Hva finner du?

SALG

50 %

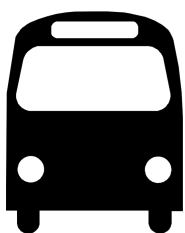
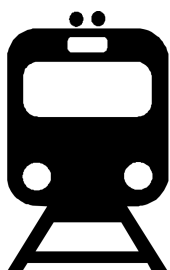
**Før kr. 150,-
Nå kr. 75,-**

Kr. 250,-

Kr. 40,-

Kr. 380,-

Rutetider

Planlegg reise

180. Planlegg en reise. Bestem hvor reisen begynner og hvor den slutter.
181. Hva er den tidligste og seneste tiden for reiser på denne ruten? Hvor stor er tidsforskjellen?
182. Hvor lang tid tar det å reise hele ruten?
183. Hvor mange stopp er det på denne ruten?
184. Hva er forskjellen på tiden en bruker på reisen dersom en ikke stopper på alle stoppesteder?
185. Hva er kostnadene? Er det verdt det, sammenlignet med andre reisealternativer?

Penger

Snakk om det å spare penger og om hvordan barnet ditt kan bruke penger som det selv har spart. Dette er viktige ferdigheter for alle barn å lære seg.

186. La barnet regne ut hvor mye penger han/hun vil få tilbake etter å ha kjøpt noe og betalt med mer enn det varen koster.
187. Undersøk hva det vil koste å foreta en familietur sammen. Å besøke en fornøylespark inkludere f.eks. både transportkostnader, kostnad til inngangsbillett og mat.
188. Diskuter hvordan barnet kan spare penger til gaver eller noe barnet ønsker seg. Regn ut hvor lang tid det vil ta å spare beløpet hvis barnet får en liten sum penger hver uke.
189. Forhandle om økning i lommepenger i prosentandeler. Hvor mye penger vil f.eks. en 5 % økning innebære?
190. Oppmuntre barnet til å spare en prosentandel av sine lommepenger eller bursdagspenger, og regn ut hvor mye dette ville være. For eksempel hvor mye penger ville du ha hvis du sparer 40 % hver uke?
191. Beregn sammen hvor mye en mobiltelefon koster per måned.

Aviser

192. Se på avisens forside og anslå prosentandelen av bilde og tekst.

Forandrer prosentandelen seg over de fire første sidene?

193. Undersøk kostnaden per ord/linje for å sette inn en annonse i avisen.

Beregn hvor mye det ville koste å sette inn en annonse på den dyreste annonseplassen i avisen.

194. Finn tallene i avisen, i tall og i ord. Klipp tallene ut og sette dem i rekkefølge fra det minste tallet til det største tallet.

195. Gå på sidene der underholdning annonseres. Velg ut en hendelse, for eksempel en kinoforestilling. Finn ut hvor mye en billett koster.

Hvor mye ville det koste for din familie å gå på kino?

196. Prøv et tallspill som Sudoku i avisen eller på nettet.

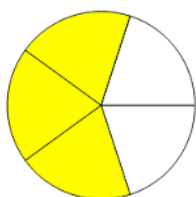
Fokus på brøk

Brøk kan brukes i ulike hverdagssituasjoner f.eks. når man leser en oppskrift eller deler en pizza. Her er noen matematikkbegreper som barnet skal lære å bruke på skolen:

Brøk: En hvilken som helst del av en helhet, en gruppe eller et tall.

Teller: Det første tallet i brøken, som viser antall deler i helheten: $3/5$

Nevner: Det siste tallet i brøken, som viser antall deler helheten er delt opp i: $1/5$

De tre gule feltene er $3/5$ av hele sirkelen.

Telleren forteller hvor mange av de ulike delene som er gule.

Nevneren forteller hvor mange like deler sirkelen er inndelt i.

Likeverdige brøker: Brøk som har samme verdi eller mengde. $2/3 = 4/6$

Blandede tall: Et helt tall og en brøk: $2 \frac{1}{2}$

Etter hvert som barn lærer om brøk, tilegner de seg nye matematiske ferdigheter.

Fokus på brøk...

I begynnelsen er barnet i stand til å gjenkjenne og lage modeller av kjente brøker, for eksempel $\frac{1}{2}$ (halvparten) eller $\frac{1}{4}$ (en kvart). Hjemme kan du snakke med barnet om brøk ved å dele et eple eller skjære opp en kake.

Når barna begynner å legge til, trekke fra og multiplisere brøk, bruker de gjerne fremgangsmåter de har lært hjemme eller på skolen.

Desimaler - et tallsystem basert på 10. Tallene bak komma kalles desimaltall. I tallet 1,55 er tallene 55 desimalene.

Proporsjoner - sammenligner verdien for to mengder, for eksempel $\frac{3}{4} = 3:4$

Prosent - er et tall av 100, for eksempel $75\% = 75$ av 100

Snakk positivt om hvordan du bruker brøk i hverdagen. Å forsøke å dele opp ting dere bruker i hverdagen vil kunne støtte barnets forståelse av brøk. Prøv noen av disse ideene, som gjør bruk av hverdagslige objekter:

197. Kan du skjære opp et eple i seks like store stykker?

198. Hvor stor brøkdel av glasset er fylt med vann?

199. Hvordan står visereene på klokka når tiden viser kvart over seks?

200. Kan du vise meg halvdeler og fjerdedeler av appelsinen du skjærer opp?

201. Hvis du bretter et håndkle tre ganger, hvilken brøkdel av håndkleet vil du da kunne se?

